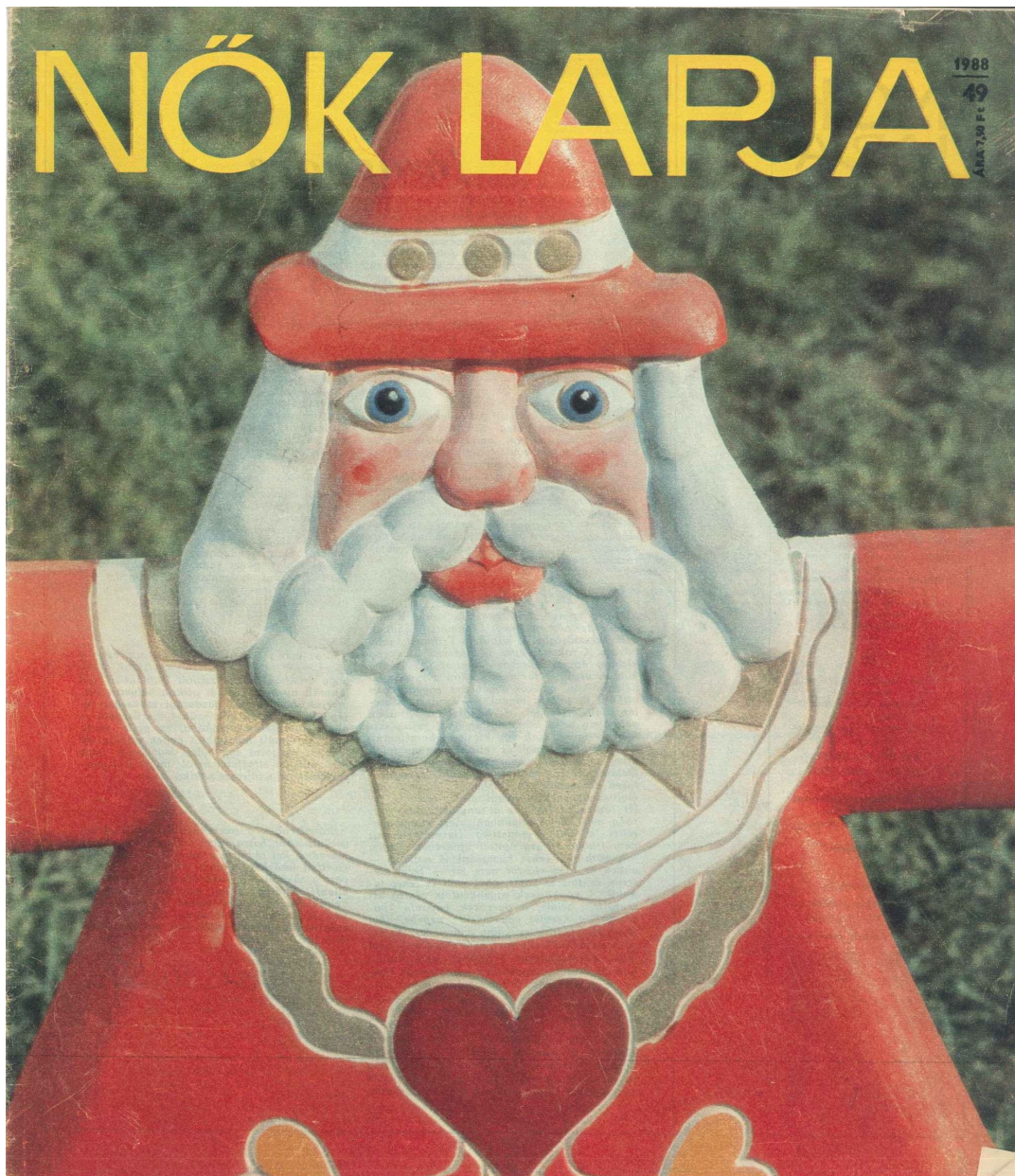

"Az ördögös festőszobrász"

Írta: Meseház

2012. február 14. kedd, 20:05 - Módosítás: 2012. február 14. kedd, 20:25

Írta: Meseház

2012. február 14. kedd, 20:05 - Módosítás: 2012. február 14. kedd, 20:25

festőszobrász

Bírálnak is el kell ismerniük a tényt, hogy Schéner Mihály évtizedek óta vas következetességgel festi szobrait, gyermeki világképüket megőrző, nagykorúak örömére szánt játékaikat. Sok-sok éven át dédelgetett álma volt a Meseház is, műveinek eleven tárlata, ahol a kisgyerektől a nagyi mindenki otthon érezheti magát. A Meseház az idén elkészült, illetve a megvalósulás második stádiumába lépett. Ez ad rá alkalmat, hogy fölkeressük a művészt békéscsabai műtermében.

■ Juhász Ferenc egyszer azt mondta: őn az öröm művésze, az öröm hírnöke.

— Minden okom megvan az örömről, mert az álmaimból megvalósítottam valamit. Úgy gondolom, az örömről meg kell küzdeni, meg kell fogni az öröm macskafarkát, mert elszalad.

■ Igaz, de Juhász ezt még a Meseház létrejötte előtt mondta. Idézem: „örömről farag, örömről szerkeszt, örömről épít, örömről gyűjt, örömről esztorgál, örömről varr.” Őn is így látja?

— Az öröm áttételes dolog, nem lehet egyszerűen röhögésként felfogni. Számomra elsősorban a szellem lobogása, kiteljesedése, változása, játéka. Abban a művészetben hiszek, ami az emberek széperzésként, hitét szolgálja. Paradox módon az ember a tökéletlensége által törekszik a tökéletesre — ha úgy tetszik, Isten felé.

■ Miért csinál játékokat? Hiszen tudom, hogy a gyerekszavaj kifeje-

Süvítsen be a szabadság szele a Meseház ajtaján

Szabadítsa fel a fantáziánkat, hogy kezünk ügyébe vehessük a Szívünk szerint valót

Legyünk a szabadságban játékosok és a játékban szabadok

Közelítsük szépséggel az igazságot!

(Schéner Mihály)

zetten idegesíti, övöbáncsis hajlamai sincsenek.

— Az az érzésem, hogy ma a tárgyak az emberek közé álltak. A gyerekek számára viszont alapvető szükséglet a játék. Az volna jó, ha a nyolc-tíz éves korig tartó, összetett, totális világképet tovább lehetne tolni.

■ Elkészült a Meseház. Mi fog történni ezután?

— Még nem készült el csak megnyílt. Azt szeretném, hogy a végén olyan legyen, mint egy barokk oltár, a fantázia bősége dúsan borítsa be a falakat. És arra vágyom, hogy itt egy kis műhely szülessék. Itt előbb szólnak majd a mese-papok a trónszékről; a mesemondó asztalnál előbb hirdetik a mesét. Ez a kis ház nem szellemi hurkotöltő akar lenni: szentélyt szeretnék, ahol helye van a szemnek, a szívnek, a szónak, a formaadásnak.

■ Barátai tudják, hogy kedvelt témái az ördögök. Itt miért nincsenek?

— Majd lesznek! Ha szocialista realista akartam volna lenni, akkor tényleg azokkal kellett volna kezdeni — erre gyönyörű lehetőség is van, mert a háznak van pincéje, az ördögök helye tehát adott. Természetesen kisebb rangú, föld alatti ördögök lesznek ott, de elképzelem azt is, hogy a két ház között kifeszített dróton légi ördögök is röpködnek majd.

■ Miről „szólnak” ezek az ördögök?

— Arról, hogy nem igaz, hogy minden jó. Ők képviselik — gondolom a rosszat, a világrendnek a rossza való készítését. Eddig mindig azt tapasztaltam, hogy az embe-

rek nem ismerik be a rosszat. Még nem találkoztam olyan vezetővel, aki annak idején azt mondta volna, hogy elvtársak, ez rossz. Mindig utólag hamvaszkodnak, gyakorolnak kritikát, megtárgyalják, hogy ez, elvtársak, nem volt jó, nem tudtuk teljesíteni, rosszul ítéltük meg a helyzetet. Én nem tudom ezt elfogadni! Mert amióta a világ világ, az mindig kettős arcú és két szarva van. Közties állapotban vagyunk. Nem a jó és nem a rossz állapotában. Az ember dönti el, hogy melyiket választja. Ezért nagyon fontosnak tartom, hogy megformázzam a rosszat. A fantáziám, eddig még nem hagvott cserben, már vagy ezer ördögöt csináltam és mind más.

■ Angyalokat nem formáz?

— Túl egyszerűek nekem — nincs árnyékuk. Egyelőre számomra egyformának tűnnek, holott tudom, hogy a tojások sem egyformák, és egy idő után két tojás közül az egyikre úgyis megharagszik az ember, a másikat pedig elkezdi szeretni, valahogy jobban tetszik neki.

■ A munkáival tehát ön politizál?

— Teszek a politikára! Mostanában egyre többször kiderül, hogy valaki, aki húsz-harminc évig szocialista volt, egyszer csak áthímálja magát a túlodalra, holott együtt rohasztotta az állapotokat azokkal, akik ellen most föllep. Valamikor régen még lehetett ütközni, de ma vattára esnek a hősök. Most úgy élünk, mint amikor az öregasszony kukoricát patogat, és hol ide, hol oda ringatja a fazekat, és valami súlytalan dolog pattog ki belőle. Nem érzi jól magát az ember, mert nincsenek gazdák, csak főnökök, akik kiszállnak, országjárásra mennek, jó tanácsokat osztogatnak, aztán hazamennek. Hogyan lehetne kilábalni ebből a szellemi és gazdasági dagonyázásból? En egyetlen lehetőséget látok: a kis műhelyeket, ahol intenzív együttműködés lehetséges. Ezek pusztába világító kis fények — de hát Istenem, a Megváltó is csak Betlehemben született. Nagyon sajnálom, hogy avantgard politikusaink — elsősorban Pozsgay Imréről gondolkok — sem vetnek figyelmet a kis műhelyekre, nem veszik észre ezt az utat, és csak nagy dolgokkal foglalkoznak.

■ Vissza tehát a gyerekekhez?

— Álmodom és reményem, hogy ezt a világot még egyszer meg lehet menteni olyan emberekkel, akik még nincsenek elrontva, elhasználva. Mert ez a magyar nép már nem az, ami régebben volt — megtörték a gerincét. Az igazi értékek: a becsületesség, a tisztaság, a szeretet, az alázat, az ambíció, az értékek létrehozása, a szellem megbecsülése — mind kikoptak. Sőt, minden fordítva érvényes: minél csibészebb és gazemberebb valaki, annál több milió tud összelopkodni.

■ És a Meseház megtanít az igazi értékekre?

— Legalábbis nem rontja el a gyerekeket. Annak dacára, hogy egy méter magasságban már teljesen megváltozik a világ fölöttünk, talán alakítják és továbbviszik ezt a kis műhelyt, ahol otthon vannak, ahol van gazda.

Bencsik Gábor

15

festőszobrász

Bírálóinak is el kell ismerniük a tényt, hogy Schéner Mihály évtizedek óta vas következetességgel festi szobrai, gyermeki világképüket megőrző, nagykorúak örömeire szánt játékaikat. Sok-sok éven át dédelgetett álma volt a Meseház is, műveinek eleven tárlata, ahol a kisgyerektől a nagyig mindenki otthon érezheti magát. A Meseház az idén elkészült, illetve a megvalósulás második stádiumába lépett. Ez ad rá alkalmat, hogy fölkeressük a művészt békéscsabai műtermében.

■ Juhász Ferenc egyszer azt mondta: ön az öröm művésze, az öröm hírnöke.

— Minden okom megvan az örömré, mert az álmaimból megvalósítottam valamit. Úgy gondolom, az örömet meg kell küzdeni, meg kell fogni az öröm macskafarkát, mert elszalad.

■ Igaz, de Juhász ezt még a Meseház létrejötte előtt mondta. Idézem: „örömet farag, örömet szerkeszt, örömet épít, örömet gyúr, örömet esztergál, örömet varr.” Ön is így látja?

— Az öröm áttételes dolog, nem lehet egyszerűen röhögésként felfogni. Számomra elsősorban a szellem lobogása, kiteljesedése, változása, játéka. Abban a művészetben hiszek, ami az emberek széppérezkét, hitét szolgálja. Paradox módon az ember a tökéletlensége által törekszik a tökéletesre — ha úgy tetszik, Isten felé.

■ Miért csinál játékokat? Hiszen tudom, hogy a gyerekszívaj kifeje-

Süvítsen be a szabadság szele
a Meseház ajtaján

Szabadítsa fel a fantáziát
hogy kezünk ügyébe
vehessük a Szívünk szerin-
valót

Legyünk a szabadságban
játékosak és a játékban
szabadok

Közelítsük szépséggel az
igazságot!

(Schéner M)

zetten idegesíti, óvóbáncs h
sincsenek.

— Az az érzésem, hogy ma-
gyak az emberek közé álltak.
rek számára viszont alapvető
séglet a játék. Az volna je-
nyolc-tíz éves korig tartó, ö-
totális világképet tovább
tolni.

■ Elkészült a Meseház.
történni ezután?

— Még nem készült el csa-
nyílt. Azt szeretném, hogy a-
olyan legyen, mint egy barokk
a fantázia bősége dúsan bo-
a falakat. És arra vágyom, h-
egy kis műhely szülessék. Itt
szólnak majd a mese-papok
székről; a mesemondó asztal-
ben hirdetik a mesét. Ez a
nem szellemi hurkatöltő aka-
szentélyt szeretnék, ahol he-
a szemnek, a szívnek, a sz-
formaadásnak.

■ Barátai tudják, hogy
témái az ördögök. Itt mié-
csenek?

— Majd lezár! Ha sz-
realista akartam volna lenni
tényleg azokkal kellett volna
ni — erre gyönyörű lehetőség

